

I

(Aktai, kuriuos skelbti privaloma)

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1419/2006

2006 m. rugsėjo 25 d.

panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 4056/86, nustatantį išsamias Sutarties 85 ir 86 straipsnių taikymo jūrų transportui taisykles, ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1/2003, išplečiant jo taikymo sritį, įtraukiant kabotažą ir tarptautines trampines paslaugas

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 83 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

pasikonsultavusi su Regionų komitetu,

kadangi:

- (1) Nuo 1987 m. konkurencijos taisyklių jūrų transporto sektoriuje taikymą nustatė Reglamento (EEB) Nr. 4056/86 ⁽³⁾ nuostatos. Minėtas reglamentas iš pradžių turėjo 2 funkcijas. Pirma, jame buvo numatytos Bendrijos konkurencijos taisyklių laikymosi jūrų transporto sektoriuje procedūrinės nuostatos. Antra, jame išdėstomos kai kurios konkurencijos jūrų sektoriuje konkrečios esminės

nuostatos ir ypač bendrosios išimtys lainerių konferencijoms, leidžiančios jiems, esant tam tikroms sąlygoms, nustatyti kainas ir reguliuoti pajėgumus, Sutarties 81 straipsnio 1 dalies netaikymą vien tik techninio pobūdžio sutartims ir tarptautinių teisės aktų prieštaravimų sprendimo procedūrą. Jis netaikomas jūrų transporto paslaugoms tarp vienos arba tos pačios valstybės narės uostų (kabotažui) ir tarptautinėms trampinių laivų teikiamoms paslaugoms.

- (2) 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo ⁽⁴⁾, iš dalies pakeitė Reglamentą (EEB) Nr. 4056/86, to pagrindu jūrų transportui pradėtos taikyti bendros konkurencijos užtikrinimo taisyklės, nuo 2004 m. gegužės 1 d. taikomos visuose sektoriuose, išskyrus kabotažą ir tarptautines trampinių laivų teikiamas paslaugas. Tačiau konkrečios esminės konkurencijos nuostatos, susijusios su jūrų sektoriumi ir toliau patenka į Reglamento (EEB) Nr. 4056/86 taikymo sritį.

- (3) Vienos ar kelių lainerių konferencijų, kurios atitinka tam tikras sąlygas, sudarytuose susitarimuose, priimtuose sprendimuose ir suderintuose veiksmuose Reglamente (EEB) Nr. 4056/86 numatyta bendrąja išimtimi lainerių konferencijoms leidžiama nepaisyti Sutarties 81 straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo. Pateisinant bendrąją išimtį iš esmės remiamasi prielaida, kad konferencijos sukuria stabilumą, kuriuo eksportuotojams užtikrinama, kad paslaugos bus patikimos – to nebūtų galima pasiekti mažiau ribojančiomis priemonėmis. Tačiau, atlikusi nuodugnią padėties pramonės šakoje peržiūrą, Komisija įrodė, kad linijinė laivyba nėra unikali, nes jos išlaidų struktūra nedaug skiriasi nuo kitų pramonės šakų. Todėl nėra jokių įrodymų, kad šią pramonės šaką reikia saugoti nuo konkurencijos.

⁽¹⁾ 2006 m. liepos 4 d. pateikta nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ 2006 m. liepos 5 d. pateikta nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ OL L 378, 1986 12 31, p. 4. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. stojimo aktu.

⁽⁴⁾ OL L 1, 2003 1 4, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 411/2004 (OL L 68, 2004 3 6, p. 1).

- (4) Pirmąją išimties pagal Sutarties 81 straipsnio 3 dalį sąlyga reikalaujama, kad ribojantis susitarimas padėtų gerinti gamybą arba prekių paskirstymą, arba skatintų technikos ar ekonomikos pažangą. Kalbant apie konferencijų sukuriamą našumą, lainerių konferencijos nebegali užtikrinti konferencinio tarifo taikymo, nors jos vis dar sugeba nustatyti mokesčius ir papildomus mokesčius, sudarančius transportavimo kainos dalį. Taip pat nėra įrodymų, kad dėl konferencijų sistemos frachto tarifai tapo stabilesni arba laivybos paslaugos patikimesnės, nei būtų visiškai konkurencinėje rinkoje. Konferencijų nariai vis daugiau savo paslaugų siūlo pagal individualius paslaugų susitarimus, kuriuos jie sudaro su individualiais eksportuotojais. Be to, konferencijos nevaldo esamų gabenimo pajėgumų, nes dėl jų atskirai sprendžia kiekvienas vežėjas. Esant dabartinėms rinkos sąlygoms, kainų stabilumą ir paslaugų patikimumą sukuria individualūs paslaugų susitarimai. Todėl tariamas priežastinis ryšys tarp apribojimų (kainos nustatymas ir pasiūlos reguliavimas) ir skelbiamo efektyvumo (patikimų paslaugų) atrodo per silpnas, kad atitiktų Sutarties 81 straipsnio 3 dalies pirmąją sąlygą.
- (5) Sutarties 81 straipsnio 3 dalies antroji išimties sąlyga yra ta, kad vartotojams turi būti kompensuota už neigiamus konkurencijos apribojimo padarinius. Esant rimtiems apribojimams, pvz., horizontaliam kainos nustatymui, kuris atsiranda apskaičiuojant konferencijos tarifą ir kartu nustatant mokesčius bei papildomus mokesčius, neigiami padariniai yra labai rimti. Tačiau nebuvo nustatyta jokios akivaizdžios naudos. Transporto naudotojų nuomone, konferencijos veikla naudinga tik patiems neveiksmingiausiems jų nariams, todėl jas raginama panaikinti. Šiandien konferencijos nebetenkina Sutarties 81 straipsnio 3 dalyje numatytos antrosios sąlygos.
- (6) Trečiąją išimties Sutarties 81 straipsnio 3 dalies sąlyga reikalaujama, kad atitinkamoms įmonėms ribojančiais susitarimais nebūtų nustatyta jokių apribojimų, nebūtinų šiems tikslams pasiekti. Konsorciūmai yra bendradarbiavimo susitarimai tarp linijinės laivybos maršrutų, kuriais nėra nustatoma kaina ir todėl jie yra mažiau ribojantys nei konferencijos. Transporto naudotojų nuomone, jie teikia atitinkamas, veiksmingas ir patikimas reguliarias jūrų transporto paslaugas. Be to, per paskutiniuosius metus žymiai padidėjo individualių paslaugų susitarimų skaičius. Iš esmės tokie individualūs paslaugų susitarimai neriboja konkurencijos ir suteikia naudos eksportuotojams, nes jais įmanoma susitarti dėl specializuotų paslaugų. Be to, iš anksto nustatoma kaina, kuri nekinta iš anksto nustatytą laikotarpį (paprastai iki vienerių metų), paslaugų susitarimais prisidedama prie kainų stabilumo. Todėl buvo nustatyta, kad konkurencijos apribojimais, galimi pagal Reglamentą (EEB) Nr. 4056/86 (kainos nustatymas ir pajėgumų reguliavimas), nėra būtini patikimų laivybos paslaugų teikimui transporto naudotojams, nes juos galima pasiekti mažiau ribojančiomis priemonėmis. Todėl nebetenkina trečioji Sutarties 81 straipsnio 3 dalies sąlyga.
- (7) Galiausiai, ketvirtąją Sutarties 81 straipsnio 3 dalies sąlyga reikalaujama, kad konferenciją ribotų veiksminga konkurencija. Esant dabartinėms rinkos sąlygoms, beveik visuose pagrindiniuose maršrutuose egzistuoja konferencijos, kurios konkuruoja su į konsorciumus susivienijusiais vežėjais ir nepriklausomais vežėjais. Nors, dėl konferencijų sistemos silpnėjimo galbūt egzistuoja konkurencija dėl okeaninio frachto tarifų, tačiau, kalbant apie papildomus ir pridėtinus mokesčius, konkurencijos dėl kainos beveik nėra. Šiuos mokesčius nustato konferencijos, o tokio pat lygio mokesčius dažnai taiko konferencijoms nepriklausantys vežėjai. Be to, to paties maršruto vežėjai dalyvauja konferencijose ir konsorciūmuose, keičiasi slapta komercine informacija ir bendrai naudojasi nauda, kurią teikia bendrosios išimties konferencijoms (kainos nustatymas ir pajėgumų reguliavimas) ir konsorciūmams (veiklos bendradarbiavimas teikiant jungtines paslaugas). Siekiant nustatyti konferencijų veiksmingos vidinės ir išorinės konkurencijos lygį, dėl didėjančio ryšių tarp to paties maršruto vežėjų skaičiaus reikalingi sudėtingi veiksmai, kuriuos galima atlikti tik atskirai įvertinus kiekvieną atvejį.
- (8) Todėl lainerių konferencijos nebetenkina visų šių keturių Sutarties 81 straipsnio 3 dalyje numatytų išimties sąlygų, todėl tokioms konferencijoms taikoma bendroji išimtis turėtų būti panaikinta.
- (9) Taip pat nebėra tikslinga vien tik techninio pobūdžio sutartims ir tarptautinių teisės aktų prieštaravimų sprendimo procedūrai netaikyti Sutarties 81 straipsnio 1 dalies nuostatų. Todėl šios nuostatos taip pat turėtų būti panaikintos.
- (10) Atsižvelgiant į tai, kas paminėta pirmiau, Reglamentas (EEB) Nr. 4056/86 turėtų būti visas panaikintas.

- (11) Lainerių konferencijas toleruoja kelios jurisdikcijos. Šiame, kaip ir kituose sektoriuose, konkurencijos teisė nėra taikoma vienodai. Komisija, atsižvelgdama į linijinės laivybos pasaulinį pobūdį, turėtų imtis visų tinkamų iniciatyvos būdų siekti, kad kitur galiojanti kainos nustatymo išimtis lainerių konferencijoms būtų pašalinta, paliekant išimtis veiklos bendradarbiavimui tarp į konsorciumus ir aljansus susivienijusių laivybos linijų, kaip numatyta 2002 m. OECD sekretoriato rekomendacijose.
- (12) Kabotažui ir tarptautinėms trampinių laivų teikiamoms paslaugoms netaikomos Sutarties 81 ir 82 straipsnių įgyvendinimo taisyklės, kurios iš pradžių buvo išdėstytos Reglamente (EEB) Nr. 4056/86, o vėliau Reglamente (EB) Nr. 1/2003. Šiuo metu tai yra vieninteliai sektoriai, kuriems netaikomos Bendrijos konkurencijos įgyvendinimo taisyklės. Tai, kad šiuose sektoriuose nepakanka veiksmingų įgyvendinimo galių, reguliavimo požiūriu yra netinkama.
- (13) Dėl to, kad šių paslaugų tarifai suderinami kiekvienu konkrečiu atveju pagal pasiūlą ir paklausą, Reglamentas (EB) Nr. 1/2003 nebuvo taikomas trampinių laivų teikiamoms paslaugoms. Tačiau tokios rinkos sąlygos egzistuoja kituose sektoriuose ir Sutarties 81 ir 82 straipsnių esminės nuostatos jau yra taikomos šioms paslaugoms. Nebuvo pateikta jokių įtikinamų priežasčių, kodėl šioms paslaugoms turėtų būti netaikomos Sutarties 81 ir 82 straipsnių įgyvendinimo taisyklės. Nors kabotažo paslaugos dažnai neturi poveikio Bendrijos vidaus prekybai, tačiau nereiškia, kad šios paslaugos nuo pat pradžių neturėtų patekti į Reglamento Nr. 1/2003 taikymo sritį.
- (14) Reglamente (EB) Nr. 1/2003 numatyti mechanizmai tinka taikant konkurencijos taisykles visuose sektoriuose, šio reglamento taikymo sritį reikėtų iš dalies pakeisti, ištraukiant kabotažą ir trampinių laivų paslaugas.
- (15) Todėl reikia atitinkamai iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 1/2003.
- (16) Atsižvelgiant į konferencijų sistemos panaikinimą, valstybėms gali tekti koreguoti savo tarptautinius įsipareigojimus, Reglamento (EEB) Nr. 4056/86 su bendrąja išimtimi lainerių konferencijoms susijusios nuostatos nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos pereinamuoju laikotarpiu turėtų būti ir toliau taikomos konferencijoms, atitinkančioms Reglamento (EEB) Nr. 4056/86 reikalavimus,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EEB) Nr. 4056/86 panaikinamas.

Tačiau lainerių konferencijų atžvilgiu, tenkinančių Reglamento (EEB) Nr. 4056/86 reikalavimus, nuo 2006 m. spalio 18 d. dvejų metų pereinamuoju laikotarpiu yra taikomi Reglamento (EEB) Nr. 4056/86 1 straipsnio 3 dalies b ir c punktai, 3–7 straipsniai, 8 straipsnio 2 dalis ir 26 straipsnis.

2 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 2003/1 32 straipsnis išbraukiamas.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2006 m. rugsėjo 25 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. PEKKARINEN